

CHƯƠNG 1: GIỚI THIỆU

1.1. TỔNG QUAN

Tổng điều tra dân số và nhà ở Việt Nam năm 2009 được thực hiện theo Quyết định số 94/2008/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ban hành ngày 10 tháng 7 năm 2008 và lấy thời điểm 0 giờ ngày 1 tháng 4 năm 2009 làm mốc thời gian tham chiếu. Đây là Tổng điều tra dân số lần thứ tư được thực hiện tại Việt Nam kể từ năm 1975[1]. Tổng điều tra dân số và nhà ở lần này có mục đích thu thập những thông tin cơ bản về dân số và nhà ở của nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam phục vụ cho công tác lập kế hoạch phát triển. Ban Chỉ đạo Tổng điều tra dân số và nhà ở Trung ương đã biên soạn các tài liệu “Tổng điều tra dân số và nhà ở 0 giờ ngày 01 tháng 4 năm 2009: Quá trình thực hiện và kết quả sơ bộ”[1], cuốn sách bỏ túi “Tổng điều tra dân số và nhà ở Việt Nam năm 2009: Một số chỉ tiêu chủ yếu”[2], “Tổng điều tra dân số và nhà ở Việt Nam năm 2009: Các kết quả chủ yếu”[3] và “Tổng điều tra dân số và nhà ở Việt Nam năm 2009: Kết quả toàn bộ”[4].

Trong những năm qua, Việt Nam đã có những thay đổi tích cực và đang đạt được những thành tựu đáng khích lệ về kinh tế - xã hội. Tương tự như các nước đang phát triển khác, giáo dục và đào tạo đóng vai trò cốt lõi đối với sự phát triển của đất nước. Chính vì vậy, để xây dựng những chính sách về giáo dục và đào tạo phù hợp, Chính phủ và các Bộ ngành cần nắm được các thông tin về thực trạng của nền giáo dục nước nhà. Dựa trên kết quả phân tích số liệu của điều tra mẫu 15% được thực hiện trong cuộc Tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2009, các nhà nghiên cứu và các nhà hoạch định chính sách có thể có được một cái nhìn tổng quát về thực trạng giáo dục ở Việt Nam.

1.2. MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU

Báo cáo chuyên khảo này nhằm mục đích đưa ra một bức tranh khái quát về thực trạng giáo dục ở Việt Nam và mối tương quan giữa giáo dục với biến động dân số, nhằm mô tả xu hướng biến đổi theo thời gian của cả nước, các vùng kinh tế - xã hội và các tỉnh/thành phố cũng như phân tích một số mối tương quan để tìm ra những ảnh hưởng của biến động dân số và kinh tế-xã hội tới sự phát triển giáo dục. Mục tiêu cụ thể của chuyên khảo như sau:

1. Mô tả tình hình giáo dục của Việt Nam qua số liệu mẫu 15% của Tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2009.
2. Đánh giá sự phát triển của giáo dục trong 20 năm qua, qua số liệu của 3 cuộc Tổng điều tra dân số và nhà ở gần đây 1989, 1999 và 2009.
3. Phân tích tình hình giáo dục qua một số đặc trưng kinh tế - xã hội và nhân khẩu học như: tình trạng di cư, tình trạng giàu nghèo của hộ gia đình, nơi cư trú là thành thị hay nông thôn, nhóm dân tộc và giới tính.
4. Phân tích mối tương quan giữa một số chỉ tiêu giáo dục với sự biến động về dân số (biến động về di cư, mức sinh).